

fundamental do pensamento galeguista. Tamén as narracións "O rifante" do propio Castelao, os *Contiños da terra* de García Barros, "O neno suicida" de Dieste ou o "Nenío galego" de Suárez Picallo.

BIBLIOGRAFÍA

Vid. GEG, Santos Vilanova, A., Los gallegos en la Argentina, II, Bos Aires, Ediciones Galicia, 1966.

ORENSE

Revista da Deputación Provincial de Ourense, que sacou o seu primeiro número (0) en xuño de 1977 para ter unha vida regular ata o número 8 (marzo-xuño de 1983), desaparecendo despois.

Figuraba como director da mesma Hermógenes González Blanco e como asesor e coordinador o xornalista Xosé Platero Paz; a revista contaba cun consello editor presidido polo propio presidente da Deputación ourensá e composto por varios deputados provinciais.

A súa temática era moi diversa, publicando artigos e notas sobre a propia vida da institución promotora, sobre temas de economía e cultura galega e reseñas de artistas e personalidades ourensás. Tifía seccións propias como "Piedra y agua", dedicada á xeografía e ó patrimonio monumental; "Artes, letras, música"; "Comarcas orensanas", etc., alternando castelán e galego con preferencia para a primeira lingua.

Entré os colaboradores habituais estaban Miguel Anxo Araúxo Iglesias, Carlos Casares, Alfredo Cid Rumbao, Manuel Chamoso Lamas, Emilio Duro Peña, Francisco Fariña Bustos, Celso Emilio Ferreiro —"Coelianova"—, Xestús Ferro Conselo, Carlos Guitián, Xulio F. Ogando Vázquez, Xosé Posada e Alfredo Vara, entre outros.

Especial interese ten na vida desta revista o monográfico especial dedicado a Vicente Risco en maio de 1981, con motivo do Día das Letras Galegas. Neste número

colaboran Ricardo Carballo Calero, cun traballo sobre a obra literaria do escritor ourensán; Antonio Fragas, cunha achega a Vicente Risco como viaxeiro; Justo G. Beramendi, cunha reflexión sobre a idea da historia na obra risquiá; María do Carmo Enríquez Salido, cunha esculca sobre a normativa ortográfica de Risco en *Nós*; Miguel Moreiras, cun traballo sobre o humor e o esperpento en *O porco de pé*, e un artigo longo do seu fillo Antón Risco sobre Vicente Risco como escritor. Tódolos traballos, agás o último, están en galego.

Os dous últimos números —7 e 8— levan o título común de *Artistas orensanos*, con breves notas críticas e textos poéticos arredor dun total de 16 artistas ourensáns. Entre eles están Failde, Prego, Bucíños, Virxilio, Baltar, Ortiz Alonso, Xosé Cid, Xaime Quessada, Acisclo Manzano e José Luís de Dios; na longa relación de comentarios de escritores figuran, entre outros, Vicente Risco, Otero Pedrayo, Blanco Amor, Luís Trabazo, Manuel Catoira, Antonio Tovar, Manuel María, Luís Seoane, Juana de Ibarborou e José Hierro.

BIBLIOGRAFÍA

Valcárcel, M., *A prensa en Ourense e a súa provincia*, Ourense, Deputación Provincial, 1987.

ORGANILLO, EL

"Quincenario humorístico dedicado al bello sexo padronés y cesureño" era inicialmente o subtítulo deste periódico satírico que aparece no verán de 1883. Posteriormente pasa a se publicar tres veces ó mes, converténdose en decenario, momento no que se subtitula "Periódico humorístico dedicado al bello sexo padronés y cesureño". Foi fundado por Pablo Pérez Costanti, que tamén debía ser o seu director. Estaba redactado en castelán, con contidos propios deste tipo de periódicos sarcásticos. Adoitaba publicar poesía en castelán, nunha sección chamada

"Melomanías", que asinaban autores como Javier Valcarce Ocampo ou o pseudónimo Recio Rucio. Precisamente, deste último é o único testemuño en galego, un poema satírico que se publicou no número 8, do 24 de outubro de 1883, último do que temos constancia.

BIBLIOGRAFÍA

Vid. Costanti, GEG *sub voce* "Pérez Costanti", Santos

ORIENTACIÓN GALLEGА

Órgano de expresión da Unión Federal Galega Democrática. Sae á luz o 2 de xaneiro de 1962 en Bos Aires, co lema "Todo por la libertad y la democracia" e baixo a dirección de Cándido A. González. Esta revista, como a organización que representa, pretendía unir os esforzos da colectividade galega para defender a democracia, a república española e a autonomía galega fronte ó totalitarismo de Franco e dos comunistas; sen embargo o seu traballo viuse moi limitado pola obsesión que supuxeron estes últimos para *Orientación gallega*. Desde o comezo da súa publicación, acusan á Federación de Sociedades Galegas e á súa revista, *Galicia**, de estar tomados polo comunismo, non respectando así os desexos e necesidades do pobo galego. Esta idea enche praticamente todas as páxinas, co que temas como o literario non adquieren ningunha relevancia. Publicáanse esporadicamente poemas de Leandro Carré Alvarellos, Gonzalo López Abente, R. Suárez Picallo, Evaristo Correa Calderón; relatos de Ben-Cho-Shey, Lugrís Freire e algún artigo illado sobre literatura. As voces con máis presencia son as de Risco e Castelao pero por motivos políticos e non artísticos.

ORTEGAL

"Revista cultural e informativa da comarca" era o subtítulo desta publicación que

aparece en Ortigueira en maio de 1988. Daquela tiña como director a Rafael Verna Pita que, desde o cuarto número, é substituído por Obdulia Dopico Cachán. De periodicidade bimestral, afná que irregular, o último número do que temos constancia é o 9, de agosto de 1990; un monográfico sobre a Universidade Popular. No resto dos números trátase dunha revista de información, bilingüe, afná que con predominio do galego, que estaba editada polo colectivo de Asociacións da Comarca de Ortegal. Na temática amosa unha especial preocupación polo medio ambiente e as enerxías alternativas, polo mundo animal e as especies protexidas ou pola saúde, cuha sección de planificación familiar. No tocante á nosa literatura, hai numerosos poemas de Xoán Xosé Fernández Abella, Manuel López Foxo, Antonio Barro Ramos, Fina Pérez e outros escritores da zona. Laureano Álvarez e Tito Domínguez asinan os únicos relatos que se publicaron. Finalmente, Fernández Abella escribe un interesante artigo sobre o teatro de Ramón Armada Teixeiro.

BIBLIOGRAFÍA

Vid. GEG, Santos

ORZÁN

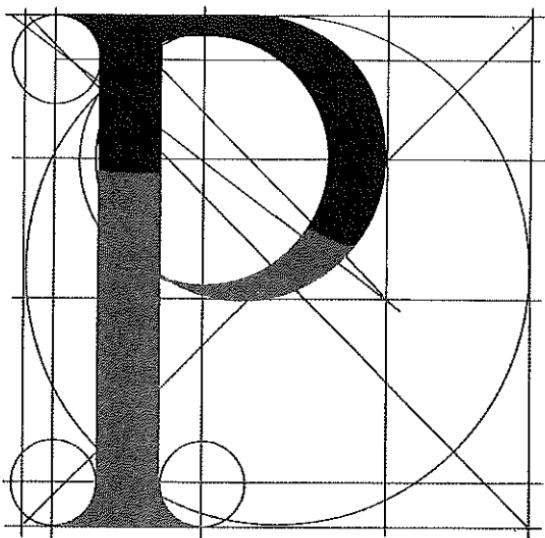
Publicación aparecida nos anos 20 en Bos Aires por iniciativa do Centro Coruñés desta cidade. Segundo a información que nos ofrece a GEG, colaboraron nela personalidades da relevancia de Castelao, Suárez Picallo, Valentín Fernández Génova, Avelino Díaz, Julio Sigüenza, Alonso Ríos e Faustino Rey.

BIBLIOGRAFÍA

Vid. GEG

ORZÁN, EL

"Semanario coruñés independiente", que retomou a cabeceira dun diario aparecido

"
DICCIONARIO
DA
LITERATURA GALEGA

II

Publicacións periódicas

